

РЕШЕНИЕ

№ 982

гр. Перник, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Симона Пл. Кирилова

при участието на секретаря ЕМИЛ Н. КРЪСТЕВ
като разгледа докладваното от Симона Пл. Кирилова Гражданско дело № 20221720106318 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК.

Образувано е по искова молба на М. Н. С. срещу Д. К. С. с правно основание чл. 127, ал. 2 СК.

Ищцата твърди, че от началото на 2016 г. страните са се намирали във фактическо съжителство и имат едно дете – малолетния А.Д.К., роден на ***** Година след раждането на детето настъпила промяна във взаимоотношенията им, опитите на ищцата за заздравяване на връзката не дали до резултат и партньорите постепено се отчуждили. Изложени са твърдения, че ответникът проявявал безотговорно отношение към ищцата и към детето, не отделял време и внимание на семейството, занимавал се с хазарт и непрекъснато вземал заеми. Неколкократно ищцата напускала заедно с детето се-мейното жилище и се връщала обратно с надежда отношенията да се променят, като през м. май 2022 г. окончателно заживяла с детето си при своите родители, от който момент грижи-те за детето полагала единствено тя. При изложените твърдения се иска упражняването на родителските права да бъде предоставено на нея, където да бъде определено и местоживеенето на детето – към настоящия момент в *****, като се предлага съответен режим на лични отношения с бащата, както и осъждане на последния да заплаща месечна издръжка в размер на 400 лв., считано от депозиране на исковата молба на 22.12.2022 г. до настъпване на обстоятелства, обуславящи изменение или прекратяване на издръжката. Претендира се заплащане на издръжка за минал период – в размер на 3200 лв. за периода от 01.05.2022 г. до 21.12.2022 г. – или по 400 лв. месечно, считано от фактическата раздяла на страните до депозиране на исковата молба. Претендират се разноски.

Ответната страна в отговора на исковата молба, подаден в срока по чл. 131, ал.1

ГПК, изразява становище за допустимост, но неоснователност на предявения иск. Изцяло са оспорени въведените от ищцата фактически твърдения, като са изложени подробни съображения, че ответникът е полагал непрекъснати грижи за детето си още след раждането му, като и до настоящия момент го осигурявал битово и финансово. Година след раждането на детето ищцата започнала да се оплаква, че грижите за него ѝ тежат много, като непрекъснато прехвърляла грижите на бащата или на родителите на страните. В последствие прекратила майчинството си, за да започне работа, но не се задържала на едно работно място повече от няколко месеца. Ответникът изразява мнение, че ищцата всъщност не желала да работи, а предпочитала съпругът ѝ да я издържа – да ѝ купува скъпи подаръци, лек автомобил, да я води по почивки, което той правел, но партньорката му никога не била удовлетворена. Твърди се, че на няколко пъти ищцата откраднала спортни клинове от магазин за спортно облекло заедно с нейна приятелка, поради което с оглед професията на ответника – *****, двамата се карали много по този въпрос. Изяснява, че неколkokратните напускания на апартамента от страна на ищцата били прояви на манипулативност от нейна страна, като същата не се прибирала, докато нещата не се случат „по нейния начин“. Същевременно поддържа, че ищцата не проявявала подходящо отношение към детето – не полагала достатъчно грижи, а прехвърляла същите на ответника или на родителите, крещяла и обиждала детето, ограничавала контактите между баща и син, не пускала детето на градина, за да не се разболе и да се наложи да го гледа сама и др. Противопоставя се на твърденията за участие в хазартни игри, като поддържа, че е изтеглил заеми с цел набавяне на средства за ремонт и закупуване на лек автомобил за ищцата и осигуряване на желаното от нея материално положение. Изложени са твърдения, че след раздялата, когато успеел да вземе детето при себе си, грижите за него били полагани основно от ответника и разширеното му семейство, поемал разходи за детето, като вече имал нова партньорка, с което детето се разби-рало много добре..

Въвеждат се доводи, че в интерес на детето е да бъде отглеждано от бащата, поради което се предявява **насрещен иск родителските права** да бъдат предоставени за упражняване на бащата, където да бъде определено и местоживеенето на детето, със съответен режим на лични отношения с майката, както и заплащане на издръжка в размер на 500 лв. месечно, включително и за минал период – общо в размер на 6000 лв. за периода от 20.02.2022 г. до 20.02.2023 г. за една година назад преди предявяване на насрещния иск.

Насрещният иск е **оспорен от ищцовата страна**, която уточнява какви са били взаимоотношенията между страните. Въвежда твърдения, че когато се запознали, ответникът бил женен, но споделил, че е в процес на развод, тъй като със съпругата му не се разбирали – същата не работела, не участвала в домакинските задължения, не се разбирала с родителите му. Признава, че след раждането на детето, бащата си е взел двуседмичен отпуск, за да се грижат двамата заедно за детето, след което се върнал на работа, а майка □ помагала при грижите. Постепенно отношенията започнали да се влошават, като след навършване на 1 г. и 3 м. от страна на детето, ответникът настоявал тя да се върне на работа, а тя се стремяла да прекарва колкото се може повече време с А.. Изложени са подробни твърдения, че ответникът постепенно се отчуждил както от нея, така и от детето, като впоследствие без нейно знание и съгласие започнал да тегли бързи кредити, за да играе онлайн казино. След охлаждане на отношенията между страните, през месец май 2022 г. настъпила и окончателната им раздяла, като ищцата разбрала, че ответникът има връзка с друга жена. Изрично се противопоставя и оспорва предявения насрещен иск, като моли същият да бъде отхвърлен.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото относими доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Районен съд Перник е сезиран с предявени по реда на производство по спорна

съдебна администрация главен и насрещен искове с правна квалификация чл. 127, ал. 2 СК, вр. чл. 143, ал. 2 СК, както и по чл. 149 СК за заплащане на издръжка за минал период.

Мерките относно упражняването на родителските права и режима на лични отношения следва да бъдат съобразени с висшия интерес на детето. Най-добрият интерес на детето е определен в § 1, т. 5 ЗЗакрД, като преценка на неизчерпателно изброени в разпоредбата обстоятелства – желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена, способността на родителите да се грижат за детето, последиците, които ще настъпят при промяна на обстоятелствата. Решението за предоставяне упражнението на родителските права спрямо децата на единия родител следва да се основава на интересите на децата, преценени с оглед родителски качества; полагане на грижи и умения за възпитание; подпомагане подготовката за придобиване знания, трудови навици и др.; морални качества на родителя; социално обкръжение; битови условия; възраст и пол на децата; привързаност между деца и родители; помощ на трети лица и др. От значение при определяне на мерките за упражняване на родителските права са не отделни обстоятелства, а **съвкупността** от обстоятелствата на разглеждания случай.

Не се спори, а от писмените и гласните доказателства се установява, че страните са родители на А.Д.К., роден на *****; че са живели при условията на фактическо съжителство в периода от 2016 г. до м. май 2022 г., когато ищцата напуснала жилището заедно с детето и е заживяла при своите родители. От изявленията им, както и от свидетелските показания се изяснява, че връзката им е започнала около приключването на брака, сключен между Д.С. и трето лице, съответно и е приключила по идентичен начин, като Д.С. вече има нова партньорка – И.С. /с която съжителства и има новородено дете, към момента на приключване на съдебното дирене/.

По делото са ангажирани редица писмени и гласни доказателства, относно трудова ангажираност, осигуряване и др., вкл. и социални доклади, от които се установява, че всеки от родителите е трудово ангажиран /майката реализира осигурителен доход месечно средно 980 лв., а бащата – средно 1780 лв., за осигурителния период, за който е изискана справка – 12 месеца/, адаптирал е жилищната си среда, съобразно потребностите и възрастта на детето, като разполага с възможност и подходящи битови условия за отглеждането му. Съгласно данните в социалния доклад към момента майката отглежда детето и потребностите му са обезпечени на много добро ниво. М. С. и детето обитават двуетажна къща, в която живеят майката, бабата и дядото на М., а Д. също живее с новата си съжителка в къща, състояща се от сутерен и три етажа, в която живеят неговите родители, баба, сестра му с тригодишното си дете, баба. И двамата родители работят на смени – майката работи 2 дни и почива 2 дни, а бащата дава 24-часови дежурства в системата на МВР, след които почива три дни. Към момента на приключване на съдебното дирене майката признава, че също живее отскоро с нов партньор – С.М., с когото непосредствено преди това поддържала единствено приятелски отношения.

В процесния случай обаче въпросът за средата, в която следва да бъде отглеждано детето, е обусловен **не от битовите условия** /които всеки от двамата родители в еднаква степен има възможност да осигури/, а от наличието на здрава и стабилна емоционална атмосфера, която да е максимално подходяща за нормалното психическо развитие и функциониране на детето и капацитета на родителите да осигурят такава среда. В тази връзка са и заключенията на социалните работници, обективирани в социалния доклад, поради което въпросът за финансовата издръжка, битовите условия, задоволяването на основните физиологични потребности и възможността за помощ от трети лица, **не е централен** в настоящия процес.

Пред социалните работници, както и пред съда всеки от родителите претендира, че е

полагал повече грижи за детето, респ. че е по-добрия родител, който би дал по-добри грижи в бъдеще, във връзка с което са ангажирани и съответни доказателства.

Родителски капацитет, възпитателски качества и методи.

Всеки от свидетелите, воден от ищцата и f j ответника, закономерно споделя впечатления, че детето иска да живее при съответния родител (по чиято инициатива е разпитван конкретният свидетел), че съответният родител се справя чудесно с функцията си, притежава положителни качества и висок капацитет, както и че детето желае да живее при същия. Сочените обстоятелства се установяват категорично и от останалите доказателствени източници – социален доклад, заключение на СПХЕ, от които се разкрива **висок капацитет на всеки** от родителите да упражнява родителската си функция, желание да полага грижи за детето, обич към него, същевременно – и **привързаност на детето към всеки един от родителите**. Ето защо съдът кредитира показанията на свидетелите в частта, в която сочат непосредствени фактически впечатления, в контекста на останалите на доказателствени източници, като изказаните от свидетелите лични мнения и оценки съдът цени в цялостния контекст на взаимоотношенията между страните и останалата доказателствена съвкупност.

В тази връзка съдът кредитира данните, събрани чрез разпита на свид. Ю.Р.С. /майка на ищцата/ и свид. Н.В. /приятелка/, които изясняват, че **майката** полага добри грижи за детето, прекарва време с него, разполага с помощта на роднини /своите майка и баба/ при отглеждането на детето, които се подкрепят от данните в социалния доклад, СПХЕ, както и при непосредственото изслушване на майката по реда на чл. 59, ал. 6 СК и се представят по правдив и достоверен начин. Съдът напълно възприема данните, събрани чрез показанията на свид. Л.С., Е.К. и изслушаните лица по реда на чл. 59 СК, че бащата полага пълноценни грижи за детето, допринася за осигуряването и отглеждането му, а бащата и синът са силно привързани един към друг.

Същевременно свидетелите, както и ищцата изясняват, че след раздялата на страните бащата е взимал детето по-рядко, като данни за това се съдържат и в изявленията на И.С. – новия партньор на Д., както и от изявленията на ответника /в. с.з. на 28.06.2023 г., както и пред социалните работници, съгласно социалния доклад – л. 45/ които в изслушването си по реда на чл. 59, ал. 6 СК също са споделили, че преди детето е идвало по-рядко, а в хода на настоящия процес – значително по-често. Еднопосочно страните посочват, че са правили опити за предаване на детето и извън режима – определен от съда по силата на привременните мерки по максимално широк и за двамата родители начин, като се изяснява, че това невинаги е било възможно, поради липса на успешна комуникация между тях, като **всеки от двамата обвинява другия родител за създалата се ситуация**.

В обсъдените части – относно грижите и привързаността със съответния родител, подходящите битови условия и задоволени потребности на детето, гласните доказателства съответстват на социалния доклад и СПХЕ, поради което съдът ги кредитира и възприема доказателственият извод, че както ищцата, така и ответникът разполагат с добър родителски капацитет. Нещо повече, възгледите и методите им за възпитание са еднакви, като и двамата разкриват идентични личностови характеристики, близки личностни профили и изключително сходни показатели и точки по всяка една от скалите на стандартизираните за българската популация обективни тестови методики, използвани в изготвянето на СПХЕ /стр. 11 и сл. от заключението/, съгласно допълнителните разяснения на вещото лице в с.з., включително и при двамата – с пик по теста на скали Хипохондричност-Хистеричност. И двамата родители осъществяват свръхпротекция спрямо детето, като механизъм за компенсация (при майката в следствие на личностната характеристика, тъй като е израснала само с един родител, а при бащата – тъй като в момента е по-отделен от детето, изяснено от в.л. при изслушването му). **Разлика** се наблюдава **единствено** в проективната тестова методика /Сонди тест/, която разкрива по-висока степен на интроверсия при майката /личностови черти като чувствителна към нервна дейност, предпочитание към спокойна

атмосфера, затваряне в себе си, меланхоличност, впечатлителност, срамежливост, ранимост, склонност към алтруизъм и саможертва/ и по-висока степен на екстраверсия при бащата /черти като отзивчивост, сътрудничество, доброта, всеотдайност, благочестие, желание да помага на другите, склонност да се ръководи от общоприетите норми на поведение, кооперативен и алтруистичен стил/.

В крайна сметка и при двамата родители не се наблюдават особености в личностните профили, притежават родителски капацитет, добра адаптация, не преживяват стрес във връзка с отглеждането на детето /извън обичайните ситуации/, имат положително отношение към детето си, приемат го като компетентно и способно, подкрепят го, интернализирали са ролята си на родител и се чувстват мотивирани в нейното изпълнение.

Докато свидетелите, водени от ищцата, обаче са значително по-умерени в личностните си оценки спрямо двамата родители, прави впечатление **силно негативното отношение** към ищцата М. С. на свидетелите, водени от ответника. Свид. Л.С.С. и Е.К.И. /съответно майка и сестра на ответника/ споделят за позитивни качества на бащата и умения като родител, но в значително по-голямата си част от показанията им всъщност са насочени директно срещу личността и поведението на молителката. Съгласно показанията на свид. С. и свид. И. молителката не притежава нито личностен ресурс, нито родителски капацитет, изобщо не се справя като родител, няма семейни ценности, не може да общува с детето, манипулира го, не желае да се грижи за него, крещи му, постоянно прехвърляла на друго грижите, нямала постоянна работа, извършвала дребни кражби, единствено посещавала разкрасителни процедури и излизала с приятелки, била меркантилна и заради „нейните прищевки“ Д. ѝ приписал два автомобила на нейно име и др., до преди година и половина детето не искало да се прибира при М. и плачело неистово, било уплашено, стресирано, не се хранело и др.

В тази част съдът **не кредитира** показанията на свид. С. и И., като съображенията за това са в три посоки: **първо**, същите не се подкрепят от останалите обективни доказателствени източници – социален доклад и заключение на СПхЕ; **второ**, налице са данни за възможна заинтересованост на свид. Е.И.; **трето**, твърденията са изключително едностранчиви, като от начина, по който са представени, възниква съмнение доколко са обективни и доколко – хиперболизирани и тенденциозни.

Данните за добър родителски капацитет на майката и справяне с ролята на родител се съдържат в социалния доклад и СПхЕ, изготвени от трети, незаинтересовани от изхода на спора лица, на база експертен опит и утвърдени методики за работа. В допълнение същите се подкрепят от свидетелите, доведени от ищцата и изслушването ѝ в с.з. Участието на близки роднини в грижите за едно дете като израз на семейна привързаност и взаимопомощ е естествено и обичайно в едно семейство. В този смисъл и при липсата на данни майката да е отказала за полага каквито и да е грижи за детето, поверявайки ги изцяло на близките на семейството, то използването на подкрепата на тези близки не е укоримо родителско поведение и не може да бъде преценявано във вреда на майката с оглед нейния родителски капацитет.

Нещо повече, от фактическата раздяла на страните през м. май 2022 г. майката **на практика е полагала** грижите за детето, включително с помощта на разширеното си семейство. В този период, съгласно социалния доклад и СПхЕ, детето е с нормално психическо и когнитивно функциониране, не е отчуждено от бащата /макар преди инициране на процеса срещите им да са били по-редки/, усеща семейството си като едно цяло, има изградена привързаност и към двамата си родители, устойчиво е в изборите си, самостоятелно, смело – неща които е приело и от двамата родители, според вещото лице, които са демонстрирали постоянна привързаност на детето, а не само *обгрижване на биологичните потребности*. В тази връзка съдът намира, че доколкото през последната една година детето е живяло с майка си, но е съхранена привързаността към бащата въпреки по-

редките им срещи преди процеса, осигурена му е благоприятна среда, способствала за неговото правилно развитие, **майката на практика** е изпълнявала и разполага с капацитета за възпитание на детето, близка е с детето и не го е отчуждавала от бащата, **доказателство за което е поведението и функционирането на самото дете.**

От друга страна, налице са данни за възможна заинтересованост на свид. Е.И.. от изхода на настоящия спор, доколкото в хода на процеса се събраха данни, че за влошаване взаимоотношенията между М. и Д. в голяма степен, наред с останалите фактори, са **допринесли** и финансовите затруднения на сестра му – свид. И., склонността ѝ прекомерно да се занимава с хазартни игри, вземането на множество заеми, включително от ищцата М., което обстоятелство е отразено и в социалния доклад, като хазартна зависимост на сестрата. Първоначално свид. И. посочва, че Д. е купил две коли, за което теглил кредит и които М. *настояла* да са на нейно име и се *разсърдила*, като накрая Д. записал колите на името на М., „за да угоди на прищевките ѝ“ /стр. 10-11 от Протокола от с.з. на 03.05.2023 г./. Същевременно по-нататък в хода на разпита – стр. 11, свидетелят признава, че всъщност М. ѝ е дала паричен заем, за който сключили договор в нотариална форма, а двата автомобила били записани на нейно име с обезпечителна цел именно с оглед дадения заем, който в момента е предмет на висящ исков спор между свидетелката и ищцата, видно от справката за висящи дела в РС-Перник. От своя страна, свид. С. заяви пред съда, че сестрата на Д. /свид. И./ е самостоятелна, няма финансови проблеми, Д. не ѝ е помагал за финансите, което категорично се опровергава от данните по делото за висящи съдебни производства, по които свид. И. е длъжник /л.94/, както и от изявленията на самата свид. И., че Д. и е помагал „много пъти“, тя му връщала парите, което било „нормално между брат и сестра“.

Прави впечатление, че свидетелките описват всяко действие на ищцата – дори незначителни, в неин ущърб. В негативен спрямо ищцата аспект са обсъдени дори нормални житейски, здравословното състояние на ищцата и на нейния дядо; непосредственият послеродов възстановителен период е определен от свид. С. като непрекъснато „охкане“ и „мрънкане“. При използваните от страните изразни средства, с акцент основно върху ищцата в негативен план, в контекста на цялостните отношения и останалите доказателства, вкл. експертно изготвените, както и непосредственото изслушване на страните в с.з., при условията на чл. 172 ГПК съдът намира тази група гласни доказателства в обсъдените части за силно тенденциозни и преувеличени. Същевременно, налице са данни, от изявленията на ищцата, че при запознанството им Д. упреждал тогавашната си съпруга в същите неща относно участието в домакинските задължения и неразбирателство със семейството му.

При гореизложените данни съдът намира, че **двамата родители в равна степен притежават капацитет** да се грижат пълноценно за детето си. Наблюдава се известно подценяване и пренебрегване на нуждите на детето от контакт с другия родител – твърде вероятно обаче продиктувано в голяма степен и от намесата и внушенията на трети лица. В крайна сметка двамата родители обаче са съумели на практика **да не пренасят** своите влошени взаимоотношения **пред детето**, доказателство за което е липсата на конфликт на лоялност, липса на симптоми на родителско отчуждение, наличие на сигурна привързаност и приемане от страна на детето на родителите му все още като едно цяло семейство, макар от фактическата раздяла на практика да е изминала над година.

Социално обкръжение.

Съгласно установената съдебна практика, при спор относно упражняване на родителски права, съдът изследва и социалното обкръжение на родителя – хората, сред които детето ще расте и оформя житейски мироглед и навици. Затова съдът е длъжен да извърши преценка на бита, нравите, схващанията и менталитета на лицата, които влизат в обкръжението на родителя. Когато след раздялата помежду си родителите са сключили нов брак или са установили фактическо съжителство, то съпругът/съжителят на родителя също се явява лице от най-близкото обкръжение на детето. Основната грижа за отглеждането и

възпитанието на детето е на родителя, а съществуващата подкрепяща грижа на близки роднини е само допълнителен фактор при преценката на средата, в която детето се отглежда.

От събраните доказателства се установява, че А. се чувства добре при разширеното семейство и на двамата си родители. И двамата родители в случая живеят в една къща със своето разширено семейство /макар и на различни етажи/, поради изследването на социалното им обкръжение, в случая е от съществено значение – още повече, че социалното обкръжение на практика се е явило в голяма степен **детерминиращо** взаимоотношенията между страните – актуални и минали, съгласно събраните доказателства.

Нещо повече, в исквата молба и отговора тенденциозно се направи опит пред съда хазартната зависимост на сестрата св. И. да се представи като проблем с хазарта на ответника, а закупуването на автомобили за обезпечение на заема, даден от ищцата на св. И. – като меркантилност на ищцата. В горния смисъл, **страните категорично са пренесли проблемите с разширеното семейство в своите взаимоотношения – дори са ги пренесли в настоящия спор за родителски права, в опит да дискредитират другия родител**, поради което изследването на разширеното семейство в случая се явява ключов въпрос.

По отношение социалното обкръжение на разширеното семейство, категорично предимство има майката. Същата разполага с подкрепата на разширеното си семейство в отглеждането на детето, като и майка й, и баба и имат възможност и желание да помагат и съдействат. Същевременно в разпита си пред съда нейната майка /свид. Ю.С./ се изразява умерено за взаимоотношенията между страните, споделя за позитивни качества и действия на М., както и за някои отрицателни поведения на Д. в контекста на честотата и качеството на срещите между бащата и детето преди процеса, но не отправя към него личностна критика или негативно отношение.

Същевременно, както бе подробно посочено, майката и сестрата на ответника, чрез показанията си, разкриват **трайно негативно отношение към майката**. Поначало житейски нормално е след раздяла между партньори да се породи напрежение, но в случая бащата все пак съумява да демонстрира уравновесено отношение към майката, докато отношението на разширеното му семейство към нея **надхвърля** обичайното негативно отношение при такъв тип спорове и достига до тенденциозност. В негативен спрямо ищцата аспект свидетелите обсъждат дори нормални житейски ситуации, личност, здравословно състояние, дори послеродовия възстановителен период, **за сметка на липсата** на критичност и саморефлексия към други фактори, допринесли за раздялата между страните, стоящи извън поведението на майката. Желанието на М. да се сближи със семейството на Д. свид. С. определя като „изградена стратегия да се сприятели с мен“ /л. 83/. В този период свид. С. разбрала, че М. „*семејни ценности няма*“, тъй като не полагала никакви грижи за домакинството /пазаруване, готвене, чистене/. Свидетелката била *учудена как М. „се е съгласила да роди детето“* и не знаела „*с каква цел*“ е планирано детето, тъй като М. не можела дори за себе си да се грижи. Посочва, че М. „*постоянно мрънкала*“, получавала „*някакви паник атаки*“, „*все била жертва*“, още от училище „*получавала епилепсии*“ и се налагало Д. да я води до спешното. Данни за епилептоидна структура и психосоматични разстройства на практика се разкриват в приетата СПхЕ /л. 76, стр. 17 от СПхЕ/, като в случая здравословното състояние на ищцата е коментирано от свидетеля с очевидно негативна конотация. Периода непосредствено след раждането на детето, в който ответникът взел законоустановен отпуск за бащинство, а ищцата-родилка нормално е изпитвала болка и дискомфорт, свид. С. описва: „*Той си взе полагаемата му се отпуска и се грижеше за малкия ми внук, защото тя казваше, че от операцията не може да се движи, все я болеше, все мрънкаше и охкаше и за всичко се грижеше Д.*“. Дори по повод онкологичното заболяване на дядото по майчина линия, налагащо ползване на катетър (носен под дрехите, съгласно данните от социалния доклад), свид. С. описва, че детето винаги било „*потресено, че дядо Р. мъкне торбички с кръв и урина*“, в подкрепа на тезата,

че средата при майката е неблагоприятна за психиката на детето.

Изказаните определения относно желанието на една жена да роди дете, досежно здравословно състояние, относно неизбежните трудности, с които е свързано едно онкологично заболяване (вместо на детето житейската ситуация да бъде обяснена по подходящ начин), подобно изказване спрямо родилка, отправено от друга жена, свеждането на семейните ценности до домакински задължения, е **индиция за определени личностни дефицити** и поражда **сериозно съмнение** относно начина, по който съответният човек нравствено би въздействал върху психиката и възпитанието на едно дете.

Пред съда бащата с готовност е довел лицето, с което се намира във фактическо съжителство – И.С., за изслушване в съдебна зала, като новата му партньорка е демонстрирала уравновесеност, спокойствие, желание и способност /включително и доколкото учи педагогическа специалност/ да се включи в ежедневието на А., а реципрочно – и А. да бъде включен в ежедневието им като ново семейство и в грижите за очакваното от И.С. и Д.С. дете /родено към приключване на съдебното дирене/.

Същевременно, въпреки дадената възможност и данни, че майката има нов партньор, тя е отричала тези твърдения /за чиято основателност в процеса бяха събрани достатъчно косвени доказателства/ и не е пожелала новият ѝ партньор да бъде изслушан по реда на чл. 59 СК. Довела е същия /свид. С.М./ в последното с.з., за да бъде разпитан като на свидетел за отричане твърденията на ответника (подкрепени от показанията на свид. И. и И.С. в предходното с.з.), че се е карал на детето и веднъж го е ударил, след като се напишкало. В крайна сметка, въпреки възможността за това, не са събрани данни за нравствения облик на новия партньор на майката – с изключение на данните, че същият е бил еднократно осъждан за повреждане на чуждо имущество, данните, че е возил детето на АТВ (което притеснило детето), че веднъж при игра с кучето на С.А.. е получил одраскване по лицето близо до областта на окото (за което майката е реагирала своевременно).

Тези данни, разкриват известно лекомислие и незрялост на новия партньор на майката, неосъзнаване докрай последиците от собственото му поведение, но при липсата дори на желание за изслушването му и изграждане на представа за различен негов морален облик, съдът намира, че по отношение лицата, с които родителите актуално се намират във фактическо съжителство, предимство категорично има бащата.

По изложените съображения, доколкото страните споделят домакинство с новите си партньори, а и с разширеното семейство, предвид изложените съображения, по фактора „социално обкръжение“ **предимство няма нито един от родителите.**

Мнението на детето.

В случая детето е привързано и към двамата си родители, не игнорира контактите с който и да е от двамата, желае да общува и с двамата, което е предпоставка за пълноценно личностово развитие – вяра в собствените сили и добра адаптивност в социална среда. Не се манифестира конфликт с най-близкото обкръжение, нито конфликт на лоялност или отчуждение по отношение на някой от родителите.

По отношение иска по чл. 127, ал. 2 СК

При събраните данни, се установи, че и двамата родители разполагат с много добър родителски капацитет за отглеждане на детето, възгледите и методите им за възпитание са еднакви, като и двамата разкриват идентични личностови характеристики, близки личностни профили. Въпреки неразбирателствата, проблемите и конфликтите, *пред детето* и двамата са съумели да не показват негативни отношения един към друг, а демонстрират нормални възрастови взаимоотношения, без конфликти. В този смисъл, същите са успели да съхранят привързаността на детето и правилното му развитие.

Съдът е категоричен, че в конкретния **случай оптимален с оглед интереса на детето**

е режимът на споделено родителство, който в най-голяма степен би защитил неговото психо-емоционално развитие и благополучие. В този смисъл включително са и становищата и на социалните работници, като и на клиничния психолог, изслушан по делото. В случая обаче същият не може да бъде постигнат, поради липса на адекватно общуване и доверие между тях, за което вина имат и двамата бивши партньори.

Режимите, предложени както от ищцата, така и от ответника, са изключително ограничаващи спрямо отношенията с другия родител, като се има предвид, че и двамата разполагат с добър родителски капацитет, добри условия за отглеждане, детето е привързано и към двамата, живеят в едно и също населено място, и двамата от тях не представляват риск за детето, и двамата работят на смени и чрез взаимна комуникация и отстъпки биха могли да намерят оптимален начин за пълноценно разпределяне на времето и контактите с детето. В тази връзка е и заключението по СПхЕ – стр. 19 от заключението, както и споделеното в с.з., че при драстично отделяне на детето от родителя, с когото не живее, може да настъпи родителско отчуждение, като е препоръчително комуникацията с родителя, с когото детето не съжителства, да бъде по-често при възможност на родителя. В с.з. /л. 81-82/ вещото лице посочва, че колкото повече детето прекарва време и с двамата си родители, така се изгражда стабилен и устойчив характер в поведението. **От когото и от двамата да бъде отделено, ще показва амбивалентност в привързаността и ще се чувства нестабилно.**

В настоящия случай обаче – въпреки експертните становища за най-благоприятния *за детето* режим, доколкото между страните липсва адекватна и зряла комуникация, с оглед задължителните разяснения на ТР № 1/2016 г. на ОСГТК на ВКС, именно поради липсата на съгласие и с цел защита интересите на детето, съдът не може да постанови с крайния си акт съвместно упражняване на правата от двамата родители, а следва да предпочете единия от тях, на когото да възложи упражняването на родителските права, изразяващи се в непосредствената, ежедневна отговорност за отглеждането и възпитанието на детето. При тези положения следва да бъде постановено решение, което в максималната възможна степен да е съобразено както с горните тълкувателни разяснения, така и с вътрешното убеждение на съда, събраните доказателства в контекста на развитието и благополучието на детето.

В заключителната си част вещото лице, чрез използването на множество обективни утвърдени тестови методики, е достигнало до заключението, че и двамата родители покриват успешно нормите на родителски капацитет, не изпитват затруднения с отглеждането на детето, използват еднакви методи на възпитание и осигуряване потребностите и желанията на детето. Към момента майката полага по-активна ангажираност, поради обстоятелството, че след фактическата раздяла детето е останало при нея, като поради биологични особености до навършване на 7-годишна възраст децата имат силно изградена привързаност с майчината фигура – бащата също е изградил сигурна привързаност, но тя е с по-различен статут от тази на майката. В с.з. вещото лице споделя, че и двамата родители не показват пред детето негативни отношения един към друг, стараят се максимално да осигурят комфорт и уют на детето, поради което детето не е приело раздялата им травматично, възприема и двамата като авторитети и се съобразява с тях. Детето не идентифицира трети лица /новите партньори/ като заплашващи и вредни във взаимоотношенията с родителите. От изслушването на бащата, както и от СПхЕ се установява, че той разбира значението на връзката между майката и детето, но няма доверие в нейната преценка и изпитва хиперопека към детето, заради ограничените си контакти с него (а вероятно и именно заради липсата на доверие към нея).

В тази връзка, с оглед възрастта на детето, становището на експертите, изявленията в с.з. за известни трудности при адаптацията на детето когато отива при баща си с преспиване и търси майка си, необходимостта от плавна адаптация, съдът намира, че упражняването на

родителските права следва да бъде **възложено на майката**. В тази връзка не без значение е поведението на разширеното семейство на ответника, което е изключително враждебно към майката, а както бе застъпено, проблемите на разширеното семейство са били пренесени и в отношенията между двамата родители. Такова отношение към базовия родител сериозно може да навреди на все още неукрепналата детска психика. Същевременно, подобни отричащи ролята на бащата настроения не се наблюдават от разширеното семейство на майката, нито от новия ѝ партньор (въпреки незрялото му поведение). Съдът намира, че отделянето на детето в тази възраст от майката, при наличие на данни, изводими от СПХЕ, че това **не** би му се отразило благоприятно и е необходима плавна адаптация, още повече – при отхвърлянето ѝ и абсолютното незачитане личността и ролята на майката от страна на разширеното семейство на ответника, не би било в интерес на детето. Ето защо упражняването на родителските права и местоживеенето на детето следва да бъде определено при майката, с определяне на **максимално широк режим на лични отношения с бащата**, а насрещният иск за родителски права и производните въпроси следва да бъде отхвърлен.

Относно режима на лични отношения.

Гореизложените съображения относно режима и ежедневието на детето, в контекста на влошените отношения между родителите, обуславят и конкретния режим на лични отношения, който следва да бъде съобразен. В тази връзка напълно **нецелесъобразен** се явява предложеният от ищцата режим на лични отношения, доколкото същият е твърде ограничаващ, още повече, че и двамата родители имат добър капацитет, живеят в едно и също населено място, работят на смени и редуват дни на работа и почивка, разполагат с подкрепата на разширеното семейство. По-разширен режим на лични отношения ще гарантира сигурност и стабилност, яснота и равнопоставеност на двамата родители.

При наличието на данни, че към настоящия момент са налице затруднения при оставане на детето с преспиване при бащата, както и с оглед настъпилите промени в семейството му (преустройство на бита, ежедневието, промени, обичайното ниво на стрес, с които житейски винаги е свързано щастливо събитие като раждането на дете), съдът намира, че първоначално следва да бъде определен режим, който да позволи плавната адаптация на А. от едната среда към другата /взимане в петъчния ден до неделния/, а в последствие – след изтичане на **подходящ адаптационен период**, на бащата да бъде определен по-широк режим /взимане още в сряда на съответната седмица до неделния ден/. С оглед конкретната фактология съдът намира, че този адаптационен период възлиза на 8 месеца, считано от постановяване на решението в сила, като в същото време на осн. **чл. 138а, ал. 3 СК** родителите следва да бъдат насочени към ползване на социални услуги, които да им помогнат да подобрят общуването помежду си, тъй като единствено липсата на ефективна комуникация и доверие в настоящия момент създава пречки пред двамата родители.

По този начин ще бъде защитен висшият интерес на детето – важно е то да поддържа автентичен контакт и с двамата си родители, което е необходим фактор за неговото адекватно психо-социално развитие. Същевременно режимът следва да бъде постановен по такъв начин, да се гарантира възможността и двамата родители да прекарват достатъчно време от празниците – лични и семейни, както и ваканциите с детето, при съответно редуване.

В тази връзка следва да се отбележи, че настоящото съдебно решение **не разрешава спора със сила на пресъдено нещо**, тъй като производството е по спорна съдебна администрация. Чрез същото съдът единствено изпълнява **социалната си функция** за предоставяне на защита на ненавършилото пълнолетие дете, с оглед запазването на неговия интерес, като съдът вмени задължение на единия родител да се грижи за неговото непосредствено отглеждане и възпитание **до постигане на общо съгласие** относно упражняването на родителските права. Решението не изключва възможността бащата да

взема детето и при всеки друг удобен и за двамата родители случай при взаимна уговорка и разбирателство между тях.

Във всеки един момент страните могат да изменят доброволно режима на лични отношения, единствено изискване за което е рационален диалог между тях за най-голямата им ценност – тяхното дете.

По въпросите за издръжката.

По отношение на дължимата издръжка съдът взе предвид динамичната икономическа обстановка, инфлационните процеси, нарастването на цените на основни стоки и услуги, размера на минималната работна за страната /780 лв. и очакваните й изменения в кратък период, считано от 01.01.2024 г./, общия разход на непълнолетен член от домакинство за второто тримесечие на 2023 г., съгласно данни на НСИ /около 720 лв., след приспадане на разходи за алкохол, цигари, данъчни и осигурителни вноски, заеми и др./, като взе предвид актуалната възраст на детето, нуждите от подходящо облекло, храна, нови образователни потребности и учебни материали. При съобразяване на посочените обстоятелства, наред с конкретните данни за актуалните образователни нужди на детето, считано от м. 09.2023 г., при условията на чл. 162 ГПК съдът счита, че минимален доход на детето, който да му позволи да задоволява неговите основни потребности, е в размер на сумата от 650 лв. месечно.

При съобразяване на трудовата заетост и реализираните от страните доходи, наред с наличието на данни за други алиментни задължения на ответника – към новороденото му дете, при определена месечна издръжка в размер на 650 лв., майката като фактически отглеждащ родител следва да поеме 300 лв., а останалата част в размер на 350 лв. следва да бъде поета от бащата, **включително** с оглед постановения режим на лични отношения, **при отчитане** на времето, в което детето ще е при бащата. Следователно искът следва да бъде уважен за сумата от **350** лв. и отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 400 лв. Не са представени писмени доказателства за извършвани плащания в хода на процеса, включително и след определените привременни мерки, поради което искът за издръжка следва да бъде уважен **за периода**, за който е предявен – считано от депозиране на исковата молба.

Аналогично, няма писмени доказателства за извършвани плащания за периода от фактическата раздяла на страните до депозиране на исковата молба, поради което и с оглед установения размер на издръжката от 350 лв., предявеният **иск по чл. 149 СК** за заплащане на издръжка за минал период /за 8 месеца, от м. май 2022 г. до м. 12.2022 г./ следва да бъде уважен за сумата до 2800 лв. и отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 3200 лв.

Отхвърлен следва да бъде и **насрещният иск** по чл. 149 СК за заплащане на издръжка за минал период от последната една година преди депозиране на насрещния иск в размер на 6000 лв. /по 500 лв. месечно/, доколкото в част от периода 20.02.2022 г. до 20.02.2023 страните все още не са били фактически разделени /до м. май 2022 г./, а в останалата част от периода не се установява ответникът фактически да е упражнявал родителските права, а детето е живяло съвместно с майката.

По разноските:

Предвид характера на производството като спорна съдебна администрация разноските остават за страните така, както са ги направили.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕДОСТАВЯ упражняването на родителските права спрямо малолетния А.Д.К., ЕГН *****, роден на ***** на майката М. Н. С., ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ МЕСТОЖИВЕЕНЕТО на А.Д.К., ЕГН ***** при неговата майка М. Н. С., ЕГН ***** на адрес *****, както и на всеки друг адрес, на който майката се премести да живее, за което обстоятелство следва да уведоми бащата.

ОПРЕДЕЛЯ следния режим на лични контакти: Бащата Д. К. С., ЕГН ***** има право да вижда и да взема при себе си детето А.Д.К., ЕГН *****, както следва:

1. Всяка първа и трета седмица от месеца от 18:00 ч. в **петък** до 18:00 ч. в **неделя**, с преспиване при бащата в петък и в събота – за период от **8 месеца, считано** от влизане в сила на съдебното решение.
2. **След изтичане на 8-месечния период** от влизане на решението в сила – всяка първа и трета седмица от месеца от 18:00 ч. в **сряда** до 18:00 ч. в **неделя**, с преспиване при бащата в сряда, четвъртък, петък и събота.
3. На личните празници на детето (рожден ден и имен ден) – всяка нечетна година от края на учебните занятия до 20,00 часа, а ако датата се пада в почивен ден – от 09,00 до 20,00 часа.
4. **Независимо** от определения режим, бащата има право за взима детето на рождения си ден **на 30.03** за времето от края на учебните занятия до 20,00 ч., а ако рождената дата се пада в почивен ден – от 09,00 до 20,00 часа.
5. В нечетните години – първата половина от **коледната ваканция** от 23.12 до 27.12 включително и първата половина от **великденската ваканция**, а в четните години – втората половина от коледната ваканция (от 28.12 до 01.01) и втората половина от великденската ваканция;
6. През всяка първа половина от дните, определени като **ученически ваканции, извън** коледните и великденските.
7. Един месец през лятото, когато майката **не** ползва платен годишен отпуск.

СЪДЪТ УКАЗВА на М. Н. С. ежегодно до 15.04 на същата година да уведомява писмено Д. К. С. за летния месец, през който ще ползва платения си годишен отпуск през календарната година. При неизпълнение на горното Д. К. С. има право да осъществява ежегодния режим на личен контакт с детето за един месец през лятото съобразно своя редовен платен годишен отпуск по утвърдения от работодателя му график, за което **съдът УКАЗВА** на Д. К. С. да уведоми майката писмено до 30.04 в същата година.

ОСЪЖДА Д. К. С., ЕГН ***** да **заплаща издръжка** на детето А.Д.К., ЕГН ***** чрез неговата майка и законен представител М. Н. С., ЕГН ***** в размер на **350,00 лева** до 20-то число на месеца, за който се отнася, считано от депозиране на исковата молба на 22.12.2022 г. до настъпване на основания за нейното изменение и прекратяване, по банкова сметка на майката с *****.

ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на издръжка за разликата над 350,00 лева до пълния заявен размер от 400,00 лева като недоказан.

ОСЪЖДА Д. К. С., ЕГН ***** да **заплати** на А.Д.К., ЕГН ***** чрез неговата майка и законен представител М. Н. С., ЕГН ***** по банкова сметка на майката с ***** сумата в размер на **2800,00 лева**, представляваща месечна издръжка в размер на 350 лв. за периода от 01.05.2022 г. до 21.12.2022 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 2800 лева до пълния заявен размер 3200 лв.

ДОПУСКА на осн. чл. 242 ГПК предварително изпълнение на решението **в частта** относно присъдената издръжка.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените **насрещни иски** от Д. К. С., ЕГН ***** за предоставяне упражняването на родителските права и съпътстващите въпроси, както и по чл. 149 СК за заплащане от сумата в размер на **6000,00 лева**, представляваща издръжка за периода от 20.02.2022 г. до 20.02.2023 г.

НАСОЧВА на осн. **чл. 138а, ал. 3 СК** М. Н. С., ЕГН ***** и Д. К. С., ЕГН ***** към ползване на социални услуги – **заедно** и поотделно, за установяване на ефективна комуникация помежду си по отношение въпросите, свързани с детето, **за срок от 1 година**, считано от влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Д. К. С., ЕГН ***** **да заплати** в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд-Перник сумата в размер на **616,00 лева** – държавна такса по исковите за издръжка, както и сумата от **240,00 лева** – държавна такса по отхвърления насрещен иск по чл. 149 СК издръжка за минал период.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд Перник в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК, както и на Дирекция „Социално подпомагане“ – за сведение, с оглед постановения диспозитив по чл. 138а, ал. 3 СК.

Съдия при Районен съд – Перник: _____